

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor

în cauza civilă

Iurie Cebotari împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți
accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova, Procuratura Anticorupție și
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

(repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor
de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată)

împotriva deciziei din 19 iunie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Cahul,

(Dosarul nr. 2ra-485/25
NR. PIGD 2-23108362-01-2ra-18072025)

Recursurile sunt vădit neîntemeiate. Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. D. Boșii)
Curtea de Apel Sud, sediul Cahul (jud. V. Movilă, I. Gorlenko, S. Pilipenco)

26 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, de Iurie Cebotari, reprezentat de avocatul Zinaida Gîrneț, și de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Elena Croitor,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 iulie 2023, Iurie Cebotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova, Procuratura Anticorupție și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că urmărirea penală pe cauza penală a fost pornită la 27 ianuarie 2022 de către Procuratura Anticorupție conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. xxxxx din Codul penal, cauza penală cu numărul de ordine statistic 2022960041. Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit raportul procurorului în Procuratura Anticorupție din care a rezultat că, în cadrul măsurilor speciale de investigație dispuse în cauza penală nr. 2021970698, pornită la 22 decembrie 2021 de către OUP al DGT Sud a CNA, în baza art. xxxxx din Codul penal, s-au obținut anumite date din care are un caracter continuu.

3. A menționat că, prin ordonanța din 27 ianuarie 2022 a fost recunoscut în calitate de bănuît în cadrul cauzei penale nr. 2022960041, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. xxxxx din Codul penal, fiind autorizată amânarea aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît din 27 februarie 2022, și la 19 mai 2022 i s-a adus la cunoștință ordonanța în cauză, precum că, fiind consilier al Consiliului raional Cahul și totodată administrator al întreprinderilor „Selmont Serv” și „Electro – Service”, acționând coordonat cu persoana fizică Novițchi Ianoș Vasile și cu administratorul Societății pe Acțiuni „Apă Canal Cahul”, Guglea Dionis Gheorghe și Bădin Stella Nicolae, viceprimar al mun. Cahul, precum și cu alte persoane necunoscute la moment, urmărind scopul unor servicii, privilegii sau avantaje de la administratorul societății „Ludwing Pfeiffer”, începând cu luna decembrie 2021 și până în prezent, susțin că au influență asupra membrilor grupului de lucru pentru achiziții publice din cadrul Primăriei și consiliului municipal Cahul, responsabili de petrecerea procedurilor de licitație privind „Proiectarea și construcția noii stații de epurare a apelor uzate din Cahul”

astfel încât aceștia din urmă, la evaluarea ofertelor participanților privind procedura de licitație să de califice din cursă întreprinderea.

4. A explicat că, a fost supus unor șir de măsuri speciale de investigație, interceptarea convorbirilor telefonice și urmărirea vizuală. Iar, prin ordonanța din 30 iunie 2022, a fost scos de sub urmărirea penală în lipsa în acțiunile sale a elementelor infracțiunii, cu clasarea procesului penal în cauza penală nr. 2022960041. Indiferent de lipsa bănuielii, a fost recunoscut în calitate de bănuیت și supus pe o perioadă de 5 luni măsurilor speciale de investigație. Din datele care au avut loc în realitate, rezultă că a fost supus interceptării și filmării ilegale începând cu date anterioare pornirii procesului penal deoarece conform procesului – verbal al ședinței Consiliului Grupului de lucru pentru achiziții publice din cadrul Primăriei și Consiliului municipal Cahul, responsabil de petrecerea procedurilor de licitație privind „Proiectarea și construcția noii stații de epurare a apelor uzate din Cahul” din 14 octombrie 202 și ulterior conform protocolului deciziei Grupului de Lucru al Primăriei mun. Cahul din 11 noiembrie 2021 unde conform punctului referitor la informația generală despre procedura de Evaluare a Ofertei Financiare, în urma evaluării au fost de accepta Raportul de Evaluare prezentat de Consiliul Internațional precum și nominalizarea Companiilor acceptate pentru ultima etapă de Evaluare (Financiară) respectiv: Alkatasas – Metag JV, Strabag AG. Astfel, începând cu 11 noiembrie 2021 au fost acceptate două întreprinderi și celelalte întreprinderi au fost descalificate. Indică că ținerea persoanei sub suspiciunea de comitere a unei infracțiuni, este o acțiune de tragere a persoanei la răspundere penală, or în acest sens s-a expus și Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 26/2010, printre altele fiind constatat că, recunoașterea calității de bănuیت presupune nu numai drepturi procesuale, dar și restrângerea drepturilor constituționale legate de libertatea persoanei, dreptul la libera circulație ș.a. și în cazul recunoașterii calității de bănuیت, pe cel de-al treilea temei – prin ordonanță, persoana este supusă unor restrângeri, manifestate prin imposibilitatea legalizării unor acte (spre exemplu, de identitate), consemnarea faptului respectiv în cazierul judiciar, în cazul când persoana este nevinovată, suferință psihologică, cauzată de suspectarea de comiterea unei infracțiuni, atitudinea societății și a victimei ș.a. În urma celor sus relatate, reclamantul se consideră îndreptățit de a se adresa cu prezenta cerere de chemare în judecată, deoarece ca urmare celor relatate i s-a cauzat o pagubă morală imensă. Astfel, extensiunea acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală și al procuraturii în raport cu el, se cristalizează în două aspecte esențiale – cauzarea prejudiciului moral și daune aduse onoarei și demnității umane.

5. A susținut că, determinarea lezării onoarei, demnității și reputației profesionale, se bazează pe noțiunea de încălcarea a principiilor morale ale societății, iar în speță, această încălcare s-a produs prin învinuirea fără temei a reclamantului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. xxxxx din Codul penal, precum și cu persecutarea sa, pe calea urmăririi penale, apoi prin instrumentarea

defectuoasă a dosarului penal în privința sa. În societate, cultura constituțională înrădăcinează dezideratele statului de drept și ale justiției în vederea realizării idealurilor societății, iar în sistemul acesta de valori, percepția și așteptările societății sunt foarte înalte îndeosebi față de persoanele implicate în politică, în calitate de consilier municipal și ca agent economic, care trebuie să își exercite funcția în mod independent, fără influențe externe, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv.

6. Reclamantul a precizat că, învinuirea adusă l-a poziționat în contrarietatea acestor deziderate, or, anume prin acesta s-a produs încălcarea principiilor morale ale societății, care și permit constatarea existenței unui prejudiciu moral. Până la momentul inițierii urmăririi penale, se bucura de o reputație ireproșabilă, în societate prin primirea de diplome, mulțumiri și implicarea onestă în activități economice în raport cu instituțiile statului, demonstrate prin copiile diplomelor anexate și a comunicatului primarului mun. Cahul.

7. A mai adăugat că, reieșind din datele dosarului penal, a fost recunoscut în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzute la art. xxxxx din Codul penal, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 3 000 la 4 000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5 000 la 10 000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. Astfel, reieșind din gravitatea infracțiunii de a căror săvârșire a fost bănuț și anume a unei infracțiuni mai puțin grave, consideră oportun și echitabil de a încasa în favoarea sa suma prejudiciului moral în cuantum de 10 000 000 de lei. În coraport cu natura dreptului lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei și anume că pe parcursul urmăririi penale i-au fost lezate un șir de drepturi fundamentale și constituționale, patrimoniale și nepatrimoniale, recunoscute la nivel internațional ca fiind inerente oricărei persoane într-un stat de drept democratic, cum se pretinde a fi Republica Moldova.

8. A concretizat că, prin încălcarea dreptului la onoare, demnitate și reputație – în momentul în care i s-a imputat comiterea infracțiunii prevăzute la art. xxxxx din Codul penal, acestuia i-a fost prejudiciată enorm imaginea în comunitate cât și cea profesională și reputația, or, faptele ilicite imputate erau legate nemijlocit de statutul de consilier municipal al Consiliului Municipal Cahul, și agent economic. Lucrul în cauză s-a manifestat prin pierderea încrederii în activitatea acestuia de consilier cât și de agent economic de către clienți, colegi, parteneri de afaceri. Referitor la interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice și urmărirea vizuală care a fost solicitată de procuror și autorizată de judecătorul de instrucție fiind prelungite în perioada 28 ianuarie 2022 până la 28 mai 2022. Dreptul la inviolabilitate domiciliului și acest drept a fost lezat prin divulgarea datelor ce țin de intimitatea persoanei în cadrul acțiunii procesuale de efectuare a percheziției la domiciliul său. Starea psiho – emoțională a sa manifestată prin stare de stres și frustrare deoarece zilnic se trezea cu gândul și temerea de a nu-i se imputa o altă

faptă penală ce vor duce la noi acuzaări care vor agrava mărimea pedepsei aplicate. Gradul suferințelor psihologice suportate de acesta nu le poate descrie prin cuvinte și își dorește ca nimeni să nu treacă prin asemenea chinuri, nu crede că v-a fi în stare să uite această etapă groaznică a vieții sale care a lăsat o pată neagră atât în conștiința reclamantului cât și a persoanelor lui apropiate. În urma acțiunilor organului de urmărire penală, ale procuraturii și de către instanța de fond care a emis sentința de condamnare, i s-a cauzat o pagubă morală care o estimează la suma de 10 000 000 lei. Pe parcursul procesului penal a suportat cheltuieli ce țin de apărarea drepturilor și intereselor legitime achitate avocatului în cuantum de 20 000 lei, conform bonului de plată anexat la materialele dosarului.

9. Iurie Cebotari a solicitat, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său, a prejudiciului moral cauzat în cuantum de 10 000 000 lei; a prejudiciului material cauzat în cuantum de 20 000 lei; și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces, cheltuieli de asistență juridică în cuantum de 10 000 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 25 martie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Iurie Cebotari. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Iurie Cebotari, suma de 200 000 de lei întru compensarea prejudiciului moral. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Iurie Cebotari, suma de 20 000 de lei întru compensarea prejudiciului material sub formă de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică în cadrul cauzei penale. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Iurie Cebotari, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în prezenta cauză, suma în mărime de 10 000 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 4 aprilie 2024, Iurie Cebotari, reprezentat de avocatul Zinaida Gîrneț a depus cerere de apel nemotivată, iar la 24 iunie 2024 a prezentat apelul motivat împotriva hotărârii instanței de fond.

12. La 11 aprilie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Finanțelor a depus cerere de apel nemotivată, iar la 17 iulie 2024 a prezentat apelul motivat, împotriva hotărârii primei instanțe.

13. Ulterior, la 16 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, Ministerul Justiției a depus cerere de apel nemotivată, iar la 4 iulie 2024 a prezentat apelul motivat împotriva hotărârii instanței de fond.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 19 iunie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Cahul a fost respins apelul declarat de Iurie Cebotari, reprezentat de avocatul Zinaida Gîrneț,

ca fiind neîntemeiat. S-au admis apelurile declarate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a modificat hotărârea din 25 martie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin micșorarea sumei adjudecat reclamantului Iurie Cebotari cu titlu de prejudiciu moral, de la suma de 200 000 de lei la suma de 25 000 de lei, prejudiciul material de la suma de 20 000 de lei la suma de 10 000 de lei, cheltuieli legate cu asistența juridică de la suma de 10 000 de lei la suma de 5 000 de lei. În rest, hotărârea din 25 martie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a menținut.

15. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a conchis că prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt, a apreciat probele în conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă și a aplicat corect normele de drept material și procesual, însă a determinat eronat cuantumul prejudiciului moral și al prejudiciului material reprezentat de cheltuielile pentru asistența juridică.

16. Instanța de apel a reținut din materialele cauzei că în privința lui Cebotari Iurie au fost autorizate măsuri speciale de investigație constând în interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice, ulterior acesta fiind recunoscut în calitate de bănuیت pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. xxxxx din Codul penal. Prin ordonanța procurorului din 30 iunie 2022, reclamantul a fost scos de sub urmărire penală din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

17. Instanța de apel a stabilit că scoaterea de sub urmărire penală constituie act de reabilitare și conferă dreptul la repararea prejudiciului în condițiile Legii nr.1545/1998.

18. Instanța de apel a apreciat că acțiunile organului de urmărire penală și ale procuraturii, inclusiv formularea bănuiei și efectuarea măsurilor speciale de investigație autorizate de judecătorul de instrucție, au constituit ingerințe în viața privată a reclamantului și i-au cauzat prejudiciu moral, pentru care statul răspunde patrimonial. Totodată, a respins argumentele Ministerului Justiției și ale Ministerului Finanțelor privind lipsa condițiilor de angajare a răspunderii statului, reținând că dreptul la repararea prejudiciului există inclusiv în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală pe temeuri de reabilitare, iar calitatea procesuală de bănuیت nu exclude acest drept.

19. Cu referire la cuantumul prejudiciului moral, instanța de apel a apreciat că prima instanță a acordat o despăgubire excesivă și disproporționată. Aplicând criteriile prevăzute de art. 11 din Legea nr.1545/1998, art. 219 alin.(4) din Codul de procedură penală și art. 2036-2037 din Codul civil, a reținut că reclamantul a suferit un prejudiciu moral, însă amploarea acestuia nu justifică acordarea sumei de 200 000 de lei. Instanța a avut în vedere că măsurile procesuale aplicate s-au limitat la interceptarea comunicațiilor telefonice pe o perioadă de aproximativ două luni, fără aplicarea măsurilor preventive sau a altor măsuri procesuale de

constrângere. De asemenea, a reținut că eventualele suferințe generate de alte cauze penale nu pot fi valorificate în prezenta cauză. În aceste condiții, a apreciat că suma de 25 000 de lei reprezintă o reparație echitabilă, rezonabilă și proporțională.

20. Referitor la prejudiciul material reprezentat de cheltuielile pentru asistența juridică acordată în cadrul procesului penal, instanța de apel a constatat că acestea nu au fost dovedite integral sub aspectul caracterului real, necesar și rezonabil, lipsind dovezi privind volumul efectiv al muncii avocatului. În consecință, a redus cuantumul acestora de la 20 000 de lei la 10 000 de lei.

21. În ceea ce privește cheltuielile de asistență juridică din prezenta cauză civilă, instanța de apel a apreciat că suma de 10 000 lei este disproporționată în raport cu complexitatea litigiului și activitatea desfășurată de avocat, stabilind că suma de 5 000 lei reprezintă cheltuieli reale, necesare și rezonabile ce urmează a fi compensate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. *La 18 iulie 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.*

23. În esență, în argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, recurentul a invocat temeiul prevăzut de art.432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, susținând că instanța de apel și-a întemeiat soluția pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

24. A menționat că instanțele inferioare au apreciat eronat probele și au aplicat greșit prevederile Legii nr.1545/1998, întrucât condițiile prevăzute de art. 3 și art.6 din această lege sunt cumulative și nu pot fi aplicate separat. În susținerea acestei poziții a invocat jurisprudența Curții Supreme de Justiție, potrivit căreia repararea prejudiciului este posibilă doar în condițiile respectării cumulative a dispozițiilor legale.

25. Recurentul a susținut că în cauză lipsește un act procesual care să constate expres caracterul ilegal al acțiunilor organului de urmărire penală și că intimatul nu a prezentat dovezi privind existența unei asemenea constatări în condițiile art. 218 sau art. 313 din Codul de procedură penală. Simpla scoatere de sub urmărire penală nu echivalează cu constatarea caracterului ilegal al măsurilor întreprinse și nu dovedește existența unor acțiuni ilicite în sensul Legii nr.1545/1998.

26. Ministerul Justiției a susținut că recunoașterea persoanei în calitate de bănuít nu poate fi calificată drept tragere ilegală la răspundere penală, întrucât răspunderea penală, potrivit art. 50 din Codul penal, presupune condamnarea publică în numele legii. Intimatul a fost supus doar unor măsuri de interceptare și

înregistrare a comunicațiilor telefonice pe o perioadă de aproximativ două luni, fără a fi supus altor măsuri speciale de investigație, măsurilor preventive sau măsurilor procesuale de constrângere.

27. În opinia recurentului, existența unei bănuieli rezonabile și durata relativ scurtă a urmăririi penale nu pot fi calificate drept tragere ilegală la răspundere penală. Organele de urmărire penală au acționat în limitele atribuțiilor legale, în vederea stabilirii adevărului și combaterii criminalității, cu respectarea prezumției de nevinovăție și a garanțiilor procesuale. A invocat că simpla bănuială rezonabilă, investigația penală și durata relativ scurtă a urmăririi penale nu constituie acțiuni ilicite și nici erori judiciare în sensul Constituției și al Legii nr.1545/1998.

28. Recurentul a afirmat că intimatul nu a demonstrat existența și întinderea prejudiciului moral pretins, iar suma de 25 000 de lei acordată cu acest titlu este nejustificată, întrucât prejudiciul nepatrimonial trebuie dovedit în concret și nu poate fi prezumat. Intimatul a beneficiat de un proces penal echitabil, desfășurat într-un termen rezonabil, cu respectarea drepturilor procesuale și a principiului aflării adevărului.

29. Referitor la cheltuielile de asistență juridică, recurentul a susținut că acestea urmau a fi respinse, întrucât reprezintă cerințe accesorii, cauza a fost una relativ simplă și repetitivă, iar prestația avocatului și caracterul real și rezonabil al sumelor solicitate nu au fost dovedite prin probe pertinente privind volumul și timpul efectiv de muncă prestat. A invocat și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la necesitatea dovedirii caracterului real, necesar și rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică.

30. *Tot, la 18 iulie 2025, Iurie Cebotari, reprezentat de avocatul Zinaida Gîrneț a depus recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.*

31. În motivarea recursului a invocat temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(1) lit.a) și e) din Codul de procedură civilă, afirmând că interpretarea dată de instanța de apel este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, iar decizia se întemeiază pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

32. A menționat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 2036-2037 din Codul civil prin reducerea quantumului despăgubirilor morale de la 200 000 de lei la 25 000 lei și s-a îndepărtat nejustificat de practica națională în materia reparării prejudiciului moral.

33. Recurentul/reprezentantul a susținut că instanța de apel nu a motivat abaterea de la quantumurile acordate în practica judiciară și nu a justificat de ce suma de 25 000 lei reprezintă o reparație echitabilă în raport cu circumstanțele

cauzei, respectiv urmărirea penală, interceptarea comunicațiilor, pornirea ilegală a procesului penal și suferințele suportate.

34. În opinia sa, instanța de apel a interpretat eronat dispozițiile Legii nr.1545/1998 referitoare la răspunderea patrimonială a statului și la principiul satisfacției efective a prejudiciului moral. Mai mult, instanța de apel nu a analizat dacă suma de 25 000 lei este aptă să asigure o satisfacție morală echitabilă și a procedat la o reducere arbitrară a despăgubirilor, fără a examina gravitatea suferințelor, statutul reclamantului și celelalte criterii relevante. De asemenea, a susținut că hotărârea nu cuprinde o analiză comparativă cu practica națională și nu explică motivele pentru care a fost redus cuantumul prejudiciului moral stabilit de prima instanță.

35. Totodată, recurentul a susținut că instanța de apel a redus nejustificat cheltuielile de asistență juridică acordate pentru cauza penală și pentru prezenta cauză civilă. Onorariile au fost confirmate prin bonuri de plată și corespund volumului de muncă prestat, iar reducerea acestora la 10 000 lei, respectiv la 5 000 lei, a fost dispusă fără dovezi privind caracterul excesiv al onorariilor și fără raportare la efortul, complexitatea și timpul efectiv prestat de avocat. A invocat prevederile art. 96 din Codul de procedură civilă și practica Curții Supreme de Justiție privind compensarea cheltuielilor reale, necesare și rezonabile.

36. Recurentul a mai precizat că instanța de apel a calificat în mod formal cauza, omițând să analizeze integral argumentele reclamantului și constatările instanței de fond și fără a explica de ce prejudiciul moral și material stabilit inițial nu mai este justificat. Soluția instanței de apel este insuficient motivată și se încadrează în temeiurile de casare prevăzute de art. 432 alin. (1) lit.a) și e) din Codul de procedură civilă.

37. Ulterior, la 25 august 2025, Ministerul Finanțelor a Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

38. În argumentarea cererii de recurs temeiurile prevăzute de art. 432 din Codul de procedură civilă, susținând că decizia instanței de apel este arbitrară și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

39. A menționat că instanțele inferioare nu au elucidat pe deplin aspectele importante pentru justa soluționare a cauzei și au aplicat greșit prevederile Legii nr.1545/1998. Pentru angajarea răspunderii patrimoniale a statului în temeiul Legii nr.1545/1998, este necesară întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute la art.3 și art.6 din lege, respectiv existența unei acțiuni ilicite și a unui act de reabilitare. În opinia sa, nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului, fiind necesară constatarea caracterului ilegal al actului procesual emis de organul

competent. În susținerea acestei poziții a invocat jurisprudența Curții Supreme de Justiție în cauza *Chirică Ruslan vs. Ministerul Justiției*.

40. Ministerul Finanțelor a notat că acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate în conformitate cu legea, în scopul cercetării complete și obiective a circumstanțelor cauzei și al stabilirii adevărului, iar recunoașterea persoanei în calitate de bănuیت reprezintă o măsură procesuală justificată și necesară în cadrul urmăririi penale.

41. A susținut că scoaterea reclamantului de sub urmărire penală nu conține o constatare a caracterului ilegal al procedurii și, prin urmare, nu poate fundamenta răspunderea patrimonială a statului. Prejudiciul moral trebuie să fie cert, real și dovedit, iar în speță intimatul nu a demonstrat existența unui asemenea prejudiciu.

42. A invocat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia simpla încetare a urmăririi penale sau achitarea nu implică automat existența unui prejudiciu moral și nici recunoașterea unei erori judiciare, fiind necesară constatarea explicită a caracterului ilegal al acțiunilor organelor de urmărire penală.

43. Totodată, recurentul a precizat că urmărirea penală a avut o durată rezonabilă, intimatul nu a fost arestat, suspendat din funcție și nu i-au fost aplicate măsuri preventive, iar acțiunile procesuale desfășurate au fost conforme dispozițiilor Codului de procedură penală și au urmărit identificarea făptuitorului și administrarea probelor necesare. A invocat și Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.7 din 4 iulie 2005, potrivit căreia ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuیت constituie măsuri procesuale necesare desfășurării normale a urmăririi penale și nu afectează prin ele însele drepturile și libertățile constituționale ale persoanei.

44. În concluzie, recurentul a afirmat că instanțele inferioare au aplicat o lege care nu trebuia aplicată și au admis neîntemeiat acțiunea reclamantului, întrucât în cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de Legea nr.1545/1998 pentru angajarea răspunderii patrimoniale a statului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

45. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

46. Art. 433 alin.(1) lit. a) și f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

47. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

48. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

49. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Sud, sediul Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 19 iunie 2025, decizia integrală fiind comunicată participanților la proces, la 14 iulie 2025, 15 iulie 2025, și respectiv 16 iulie 2025 (f.d. 32-35, Vol. II). Prin urmare, Completul de judecată constată că recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, de Iurie Cebotari, reprezentat de avocatul Zinaida Gîrnet, și de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, se consideră depuse în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

51. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

52. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de

recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de întemeiată.

53. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

54. Or, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

56. La caz, contrar susținerilor Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, instanța de apel a analizat expres condițiile prevăzute de Legea nr.1545/1998, reținând că scoaterea reclamantului de sub urmărire penală pe temei de reabilitare constituie temei pentru repararea prejudiciului și motivând de ce argumentele privind inexistența unui act distinct de constatare a ilegalității nu pot fi reținute.

57. Totodată, contrar criticilor formulate de recurentul Iurie Cebotari, instanța de apel a motivat reducerea cuantumului despăgubirilor morale și a cheltuielilor de asistență juridică prin raportare la criteriile prevăzute de Legea nr.1545/1998, Codul civil și Codul de procedură penală.

58. În așa mod, instanța de apel a examinat în mod complet circumstanțele relevante ale cauzei, a apreciat probele administrate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile și a interpretat și aplicat corect prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, ale Codului civil și ale Codului de procedură penală, motivând în mod suficient existența temeiurilor pentru angajarea răspunderii patrimoniale a statului și pentru acordarea despăgubirilor.

59. Iar, criticile formulate în recursuri reprezintă, în esență, o reiterare a susținerilor invocate în apel și exprimă dezacordul recurenților față de concluziile instanței de apel, fără a demonstra existența vreunui dintre temeiurile prevăzute de art.432 Cod de procedură civilă care să justifice casarea deciziei recurate.

60. În lipsa unor erori de drept, care să justifice intervenția instanței de recurs, completul conchide că decizia atacată este legală și întemeiată. Or, aceasta a fost pronunțată în temeiul probelor legal administrate și al unei interpretări conforme a normelor legale incidente. Iar raționamentele instanței de apel sunt clare și

coerente, reflectând o legătură directă între situația de fapt și dispozițiile legale aplicabile.

61. Din considerentele expuse, completul de judecată conchide că cererile de recurs nu întrunesc condițiile de admisibilitate prevăzute de lege și consideră recursurile ca fiind vădit neîntemeiate.

62. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, de Iurie Cebotari, reprezentat de avocatul Zinaida Gîrneț, și de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 19 iunie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Gheorghe Stratulat